

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/63/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717010196
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6717010196.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jozefa Ryanta, v trestnej veci obžalovaného D. H. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.07.2017 o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 17.05.2017 sp. zn. 4T/85/2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu vo Zvolene sp. zn. 4T/85/2017 zo dňa 17.05.2017 vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný D. H., nar. XX.XX.XXXX v C., o d s u d z u j e podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súd u k l a d á obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 17.05.2017 sp. zn. 4T/85/2017 bol obžalovaný D. H. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od 21.02.2012 najneskôr do 02.12.2016 v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v meste C., okres C., časť P. č. XX a následne aj v príľahlej unimobunke opakovane spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej mame E. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., A. T. XXX/XX, tým, že sa k nej pod vplyvom alkoholu neprimerane správal, a to jej ponižovaním, fyzickým útokmi voči jej osobe, konkrétne strkaním, škrtením a kopaním, čím jej spôsobil zranenia, s ktorými nevyhľadala lekárske ošetrovanie, vyhrážaním sa jej zabitím, vulgárnym nadávaním, aj ktorá skutočnosť vyústila do odsťahovania sa menovanej do unimobunky, pričom jeho neprimerané správanie k nej napriek tomu ďalej pokračovalo, v dôsledku čoho pred ním uteká do hory, vyhýba sa mu a ukrýva sa pred ním v unimobunke, čím takýmto správaním spôsobil E. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., A. T. XXX/XX, fyzické a psychické utrpenie.

Za to mu bol uložený podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a obžalovanému uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. obžalovanému určil skúšobnú dobu vo výmere 4 roky. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák., § 51 ods. 3 písm. b), f) Tr. zák. obžalovanému uložil bez použitia technických prostriedkov obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a v zákaze kontaktu s poškodenou E. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., A. T. XXX/XX v akejkoľvek forme, vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák., § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. obžalovanému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. mu uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote čo do výroku o treste odvolanie okresný prokurátor. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že s rozhodnutím prvostupňového súdu sa nestotožňuje. Poukázal na register trestov D. H., z ktorého vyplýva, že obžalovaný už bol jedenkrát súdne trestaný, a to Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 5T/51/2014 za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák., pričom išlo o nebezpečné vyhrážanie vo vzťahu k jeho matke a otcovi. Ďalej dal do pozornosti odvolaciemu súdu aj výpis z ústrednej evidencie priestupkov MVSR, z obsahu ktorého vyplýva, že obžalovaný bol od roku 2012 minimálne 16 krát priestupkovo riešený, pričom vo väčšine prípadov išlo o priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Tr. zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov, a to práve vo vzťahu k osobe poškodenej. Tým, že zákonodarca ustanovil za vyššie špecifikovaný zločin trest odňatia slobody vo výmere 7 až 15 rokov, vyjadril závažnosť - nebezpečnosť činu pre spoločnosť, kde vyššie uvádzané skutočnosti odôvodňovali v tomto prípade uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody a preto trest uložený prvostupňovým súdom je neprimerane mierny.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vo veci rozhodol v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por.

Na verejnom zasadnutí krajský prokurátor predniesol návrh v súlade s písomným vyhotovením, pričom navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Poškodená sa vyjadrila v tom slova zmysle, že nemá sa kto o ňu postarať a preto by sa mal obžalovaný vrátiť domov. K vyjadreniu priložila aj lekárske správy ohľadne svojho zdravotného stavu.

Obhajkyňa obžalovaného navrhla zamietnuť odvolanie okresného prokurátora, pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa považovala za správne a zákonné.

Obžalovaný sa k vyjadreniu obhajkyne nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe podaného odvolania primárne zistil, že nie je daný dôvod pre rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. (odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou) a nie je daný ani dôvod pre zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a preto postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je čiastočne dôvodné.

Aj keď odvolanie okresného prokurátora smerovalo do výroku o treste, odvolací súd zdôrazňuje, že skutkové zistenie súdom prvého stupňa je správne a zodpovedá dokazovaniu, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní. Súd prvého stupňa pri zachovaní kontradiktórnosti konania vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné pre zákonné rozhodnutie o obžalobe, ktorá bola podaná na obžalovaného D. H..

Súd dôkazy vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich súhrne logickým a zároveň podrobne a presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov tak, ako sú uvedené v § 2 ods. 12 Tr. por. nemožno nič vytknúť.

V súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvého stupňa podrobne rozviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a z akých dôvodov a prečo obžalovaného uznal vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák.

Ako je už vyššie uvedené, odvolací súd si v tomto smere v plnej miere osvojil skutkové závery zistené prvostupňovým súdom a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Súd prvého stupňa, ktorý uložil obžalovanému trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, za súčasného uloženia obmedzení a povinností, odôvodnil výrok o uloženom treste najmä tým, že aj keď v danom prípade prichádza do úvahy uloženie trestu odňatia slobody obžalovanému podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. v rozmedzí 7 až 15 rokov, vzhľadom na osobu samotnej poškodenej E. H., o ktorej boli v rámci štruktúry jej osobnosti zistené známky dominancie, sebaapresadzovania, egocentrizmu, emočnej lability a ťažšie prispôsobenie, takto uložený trest na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby by bol pre obžalovaného neprimerane prísny a na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravy z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie postačuje uložiť obžalovanému aj trest kratšieho trvania za použitia ustanovenia § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák.

S týmto názorom prvostupňového súdu sa možno čiastočne stotožniť, pretože aj podľa názoru odvolacieho súdu na to, ako sa správal obžalovaný voči poškodenej, nemalou mierou svojimi povahovými a charakterovými vlastnosťami sa pričínila aj samotná E. H., čoho dôkazom je aj znalecký posudok a výpoveď znalkyne z odboru psychiatrie E.. W. P. a znalkyne z odboru psychológie H.. R. J., na čo poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku.

Podľa § 34 ods. 1, 2, 3, 4 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ 1-krát súdom trestaný, a to Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 5T/51/2014 pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. vo vzťahu k svojej matke a otcovi, pričom v súčasnej dobe sa na neho hľadá ako keby nebol odsúdený. Priestupkovo riešený bol od 13.03.2012 celkovo 16-krát, vo väčšine prípadov sa jednalo o priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, kde objektom jeho vyhrážok, nadávok, či hrubého správania a napádania bola práve osoba poškodenej, pričom naposledy to bolo dňa 30.05.2016.

V zásade možno súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že u obžalovaného nebola zistená žiadna poľahčujúca ani príťažujúca okolnosť.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, za použitia ustanovenia § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák., vytvorí predpoklady naplnenia svojho účelu z hľadiska požiadaviek individuálnej ako aj generálnej prevencie. Naproti tomu trest odňatia slobody na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 7 rokov by bol v danom prípade pre obžalovaného neprimerane prísny. V tejto súvislosti odvolací súd vzal v úvahu nielen závery znaleckých posudkov týkajúcich sa poškodenej, ale aj výpovede jeho súrodencov, z obsahu ktorých vyplynulo, že na tom, akým spôsobom sa správa obžalovaný voči poškodenej má značnú vinu aj samotná poškodená, ktorá pre obžalovaného v mladosti nevytvorila zdravé rodinné prostredie. Z obsahu výpovede sestry obžalovaného L. H. vyplynulo, že sama matka ich od detstva pomenúvala spravidla vulgárnymi nadávkami a tak obžalovaný si z rodičov zobral len to najhoršie, a to alkohol a nadávky. Sama poškodená má zlú povesť medzi ľuďmi, pričom ju poznajú ako tvrdú povahu s nekompromisným jednaním.

Keďže zo znaleckého posudku a výpovede znalkyne E.. W. P. z odvetvia psychiatria vyplynulo, že u obžalovaného bolo zistené chronické štádium syndrómu závislosti od alkoholu s miernymi organickými zmenami CNS a pri spáchaní trestného činu sa závislosť od alkoholu významným spôsobom podieľala na protiprávnom konaní, tak ako súd prvostupňový, aj odvolací súd obžalovanému uložil podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, že odvolaniu okresného prokurátora čiastočne vyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon ďalší riadny opravný prostriedok nepripúšťa.